

SABIEDRĪBA CITAI POLITIKAI

PAR LAIĀM PĀRMAIŅĀMI

trešdiena, 2010.gada 12.maijs

SĀKUM LAPA PAR SCP CILVĒKI SCP POLITIKA REĢIONOS JAUNIEŠI PIEDALIES KONTAKTI

Cilvēki Viedokļi

Viedokļi

Valdis Krastiņš
Es apskaužu grieķus!

Gatis Kokins
Lafērs iztraucēts [1]

Gatis Kokins
Latvijas Industrializācijas Programma [4]

Gatis Kokins
Delfīns un bute [3]

Jānis Ošlejs
Plūdi un atplūdi [2]

Gatis Kokins
Elegants veids cīņai pret apkokšņu algām un Neo [5]

Gatis Kokins
Advokāti nākotnes nodokļu stratēģijām

Gatis Kokins
Lafērs un divas Aišas [3]

Gatis Kokins
Esi vienkāršāks, un tauta tev sekos?

Guntis Stirna
Rīga – zīmols, kura nav [3]

Jānis Ošlejs
Atdot vai neatdot [14]

Gatis Kokins

| vairāk par autoru

SCP

Latvijas Industrializācijas Programma

20.04.2010

Pagājušo nedēļu, apspriežoties ar **Ģirtu Rungaini**, mēs kristalizējam viņa ideju par ražošanas sektora attīstīšanu Latvijā.

No vienas puses, investīcijām industrijā pašlaik ir labvēlīgs periods. Augstās peļņas iespējas servisa un nekustamā īpašuma sektoros ir izgaissušas uz ilgāku laiku. Eiropas fondu iespējamais atbalsts un vēl arvien relatīvi zemais nodokļu slogs to tikai veicina. Visbeidzot, ir nedaudz sarukušas darbaspēka izmaksas un augstais bezdarba līmenis ļauj veikt kaut elementāru personāla atlasīšanu.

No otras puses – nav īsti kristalizācijas centru, ap kuriem jaunajai industrijai veidoties. Esošie mazie un vidējie uzņēmumi ir vāji kapitalizēti ar trūcīgu produkcijas pārdošanas potenciālu Eiropā. Savukārt, ja mēs orientāsimies vien uz Krieviju, būs problēmas ar industrijas konkurētspēju.

Relatīvi vienkāršs plāns Latvijas industrializācijai balstīts uz trim vaļiem: finanšu sviras efekta, ražošanas pārcelšanas no Rietumeiropas un finanšu stimuliem.

Finanšu sviras efekts

Investīciju pasaules likumsakarības noved pie tā, ka nauda piesaista naudu. Pašlaik Latvijā investīciju fondi nespējo, jo depresīvās ekonomikas apstākļos saskata pārāk daudz risku. Tomēr, ja Latvijas valsts nodibinātu Industrializācijas fondu, kurā ieguldītu 500 miljonus latu (kurus, savukārt iegūtu no izdevīgas valsts uzņēmumu privatizācijas), tad ārvalstu bankieri ar lielu varbūtību šādu labi izveidotu un pārvaldītu fondu papildinātu ar līdzekļiem 2-4 reizi lielākā apmērā. Tādējādi jau gada laikā Latvijas valdības rīcībā būtu Industrializācijas fonds ar 1.5-2.5 miljardu latu lielu kapitālu. Saprātīgi šo kapitālu investējot uzņēmumos, tie spētu aizņemties no komercbankām vēl vismaz 2 miljardus latu. Tātad, valstij pārņemot iniciatīvu, industrializācijas vajadzībām būtu iespējams piesaistīt 3.5-4.5 miljardus latu, kas Latvijas mērogos varētu būt ievērojams stimuls ražošanas sektoram.

Ražošanas pārcelšana no Rietumeiropas

Kādiem būtu jābūt Industrializācijas fonda investīciju principiem? Pirmkārt – dzelzainam fokusam uz ražošanu. Nekāda tirdzniecības atbalsta, ofisu celtniecības u.tml. Otrkārt, protams, investīcijas pašmāju ražotāju kapitālā. Bet tas var izrādīties nepietiekami. Maz. Nestimulējoši. Labs resurss industrializācijai būtu Rietumeiropas vidējo ražošanas uzņēmumu uzpiršana. Tādas iespējas pašlaik ir! Eiropas

Aldis Greitāns [47]

Aldis Greitāns

Par nelegālo nodarbinātību

Jānis Ošlejs

Nodokļi un mērķis [7]

Aldis Cimoška

Sveiciens no Daugavpils, no sirds! [1]

Gatis Kokins

Investīcijas aviortransportā vs autotransportā

Gatis Kokins

Labdien, Lattelecom! [9]

Iekšlietas

Kad lētāk ir dārgāk

Ainars Lodziņš

Stāsts par (ne)nokritušo meteorītu un Latvijas valsti [1]

Gatis Kokins

Par barjerām līdzilvēku aizceļošanai no Latvijas [1]

Ainars Lodziņš

„Latvijas Pasta” gadījums kā bezmaksas skola

1/11

attīstītājās valstīs ir tūkstošiem konkurētspējīgu un vidēju ražotņu, kas pieder uzņēmēju otrajai un trešajai paaudzei, kas uzkrātā kapitāla radītās labklājības rezultātā meklē iespēju tos pārdot. Izcila Industrializācijas fonda stratēģija būtu šādus uzņēmumus pirkt, pārvietot ražotnes uz Latviju, bet mītnes zemēs saglabāt šo uzņēmumu pārdošanas un mārketinga departamentus. Rezultātā būtu vairāki ieguvumi: paaugstinātos šo uzņēmumu konkurētspēja, jo būtiski saruku izmaksu bāze; saglabātos tradicionālie noieta tirgi un *know-how* darbībai Rietumeiropā; Latvijā rastos jaunas darbavietas un ražošanas tradīcijas, kompetence un stabils pieprasījums augstskolām pēc inženieriem. Šādai darbībai Latvijai jau ir vairāki pozitīvi piemēri, no kuriem, šķiet, visplašāk pazīstamais ir Ulda Pilēna realizētais **Šveices energoiekārtu firmas** pārņemšanas darījums.

Finanšu stimuli

Kopā ar pirmajiem diviem pasākumu kopumiem, protams, būtu nepieciešams iedarbīgi finanšu stimulu turpmākām investīcijām. Še nepietiks ar Latvijā tik iecienītajām paātrinātās pamatlīdzekļu norakstīšanas iespējām. Ir jāapsver *capital gain tax* atlaides, līdz investori nav atguvuši 150% no investīcijām. Pirmo trīs gadu laikā valstij ir jāatlīdzina uzņēmuma par darbiniekiem maksātie IeIeN un VSAI, ja ir radītas jaunas darba vietas. Ja šie finanšu stimuli tiks piemēroti ļoti fokusēti un vienīgi industriāliem uzņēmumiem, tas veicinās šo uzņēmumu ātrāku pelnītspēju un vilinās arī citus uzņēmējus investēt rūpniecībā. Finanšu modelēšana jaunradītu ražotņu gadījumā parāda, ka neto nodokļu efekts būs pozitīvs un valsts budžets no tā iegūs.

Kopsavelkot: mēs ar Girtu bijām vienprātis, ka bez efektīvas un apņēmīgas valsts līdzdarbības Latvijas ceļš uz re-industrializāciju būs lēns un mokošs. Iespējams, lai nerastos lieks kārdinājums (*moral hazard*), šie procesi būtu jāuzrauga nevis pašmāju investīciju baņķieriem, bet konkursa rezultātā atlasītiem starptautiskiem profesionāļiem. Tomēr noraudzīties uz notiekošo bezdarbībā un cerībā uz ātri reaģējošu Adama Smita *neredzamo roku* ir naivi un nepiedodami.

Komentārs

Vārds *

E-pasts

Komentārs *

Kods *

Pievienot

Komentāri**Gatis Kokins** 27.04.2010. 13:56

Jāni, paldies par komentāriem!

Kaspar, privātie fondi ir un būs: jautājums, kā to izdarīt ātrāk? Bet tevis aprakstītās problēmas ir pareizas, par tām jādomā. Bet no tām nevajag baidīties:)

BerzinsJ 23.04.2010. 18:24

Tāpat nenovērtēts, bet liels potenciāls ir veselības aprūpei, kā garantam industriālas produktivitātes un ilgtspējības ceļšanā un šī, kā eksporta pakalpojuma sniegšana ražojošajiem koncerniem, kuri vēlas, lai to darbinieki strādātu pēc iespējas vairāk dienas ar pēc iespējas lielāku produktivitāti.

Apskatot moderna ražošanas-tirdzniecības procesa gaitu tieši veselības aspektis ir ar lielāko efektivitātes ceļšanas potenciālu un interesantākais uzņēmumiem.

BerzinsJ 23.04.2010. 18:19

Diemžēl lielākā daļa pārceļamās ražošanas no Reiropas jau ir pārcēlusies uz sev tuvāko un loģisko Austrumeiropu - Polija, Čehija, Slovākija, Slovēnija. Loģistiski produktu atgriešana noieta tirgū ir izdevīgi lēta un vienkārša. Arī vietēji ražotņu izveides vietās tirgus ir vairāku miljonu iedzīvotāju liels.

Baltijas valstis ar savu 5 miljonu kopsommu un jūras attālumā šādā kontekstā ir gaužām neizdevīgi. Pret stimuliem jāreķinās arī ar konkurentu aktivitātēm.

Papildus tam mums šobrīd ir zem 200'000 brīvu darba roku. Ne visas pārvalcējamās un apmācāmas. Nopietnai industriālai bāzei un dabīga bezdarba saglabāšanai tas ir par maz. Jādomā arī par migrācijas politiku. Ne obligāti no ārpus ES valstīm, bet arī ES iekšienē.

Papildus tam jādomā par produktivitāti, kur mēs atpaukam. Jāspēj veidot uz produktivitāti balstītu algu politiku, kuru regulē atbilstošas asociācijas no darba ņēmēju un darba devēju puses. Tas ir gan domāšanas veids, gan izglītības jautājums.

Visbeidzot - mums nav obligāti jāemulē citu valstu modeļi, mēs varam veidot arī savu. Loģistika, tranzīts, mežrūpniecība ar augstu pievienoto vērtību + abu nozaru saistītās tehnoloģijas attīstība un ražošana šajā kontekstā ir daudz pateicīgāks attīstības ceļš nekā auto ražošanas rūpniecība, solot koncerniem maksimāli izdevīgus nosacījumus, kas beigās ir lielākas izmaksas nekā ieguvums.

Kaspars 21.04.2010. 17:09

Man arvien vairāk patīk Stiglica ekonomika un arī šī ideja ir ļoti interesanta. Tomēr...

Kā nodrošināt uzņēmumu pārstrukturizāciju, vai valsts izveidots fonds veidos n skaitu jaunas padomes ar politiskiem darbiniekiem.

Kas ir Jūsu pieminētais finašu modelis, kur ar to var iepazīties, tas ir sistēmas dinamisks, vai statistiski teorētisks.

Kādu iespaidu, tas atstās un tirdzniecības bilanci, un vai tas nenozīmē devalvētu latu.

Piekrītu, ka jādara, bet vai draugs Girts nevar veidot privātu fondu, depozītu apjomi Latvijā pieaug, investoru interese pieaug, veidojiet piedāvājumu.

Lai veicas

GATIS.
KOKINS
.COM

Sabiedrība Citai Politikai centrālais birojs | Audēju iela 8 (2.stāvs) Rīga, LV- 1050, Latvija | E-pasts: birojs@parmainas.lv | Tālrunis: +371 67223001 | Fakss: +371 67223017